

สมรรถนะการบริหารจัดการการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1
THE COMPETENCY LEARNING MANAGEMENT OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF SISAKET
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

¹มฤดี ลิทธิพร และ ²สุรางคณา มัณยานนท์

¹Monruedi Sitthiporn and ²Surangkana Manyanon

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย
Ratchathani University, Thailand

¹monruedi44@gmail.com

Received July 12, 2021; Revised October 19, 2021; Accepted December 28, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 342 คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 90.64 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .50-.68 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ และ 2) ข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ (1) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญในกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (2) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้

¹ นักศึกษา, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

² อาจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นฐานในการขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน (3) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะนักเรียน (4) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้นวัตกรรม เพื่อการเรียนการสอน และ (5) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความเชื่อว่าจริยธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการศึกษา

คำสำคัญ : สมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the competency learning management of school administrators and 2) to propose suggestions for the development of study competency learning management of school administrators under Si Sa Ket Primary Educational Service Area Office 1. The sample group used in the research consisted of 342 teachers with 310 respondents representing 90.64 percent. The research tool was a five-level rating scale with the discrimination values between .50-.68 and the reliability of .91. The statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The findings were as follows: 1) The competency learning management of school administrators as a whole was perceived as a good level. The aspects ranked from the highest to the lowest mean scores were as follows: Ethics and morality, academic management, and academic leadership. And 2) Crucial suggestions for the development of competency learning management were (1) administrators should emphasize on implementing the quality cycle PDCA for academic management, (2) administrators should manage internal education quality by using PDCA, by using the internal quality assurance system of educational institutions as a base to drive continuity and sustainability, (3) administrators should encourage teachers to conduct learning management based on students' interests and aptitude of students where the teacher guides the students, (4) administrators should have beliefs that ethic was strong foundation of education, and (5) administrators should be a belief that ethics is the cornerstone of education.

Keywords: Competency learning management, School Administrators

บทนำ

การบริหารการจัดการเรียนรู้ เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ของครูบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้และเกิดผลลัพธ์ทางการเรียนตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดการศึกษา และการบริหารการจัดการเรียนรู้มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู ได้แก่ ทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐาน และมีขั้นตอน การดำเนินการแบบเดียวกัน ทำให้คนสามารถใช้ทรัพยากรในการจัดเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ทำให้คนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถนึกกำลังใจการสร้างความร่วมมือร่วมแบ่งปันองค์ประกอบความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ระหว่างกันและกันได้ และทำให้สถานศึกษามีระยะเวลาและงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ สามารถใช้ประโยชน์ จากกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และใช้ทรัพยากรอื่นร่วมกันได้ (ประเวศ เวชชะ อ้างอิงใน เจนจิรา ยะตัน, ม.ป.ป.) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา นับเป็นบุคคลสำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฏิบัติการทั้งระบบ ผู้บริหาร ควรเป็นผู้นำที่มีสมรรถนะทางการบริหาร คือ มีความรู้ และความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เป็นผู้นำทางการศึกษายุคใหม่ มีการปฏิบัติงานดี และส่งผลให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการได้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตลอดจนมีความรู้ความสามารถในอันที่จะนำพองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (นงลักษณ์ ใจฉลาด และคณะ, 2558) ดังที่ อีระ รุญเจริญ (2550) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งที่สถานศึกษาจะขาดเสียไม่ได้เลย คือ “ผู้บริหาร” ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีลักษณะความเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง ต้องเป็นผู้นำที่มีสมรรถนะทางการบริหาร ส่วน McClelland (1973) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะ เป็นคุณลักษณะที่อยู่ภายในของบุคคล สามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้น สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ สมรรถนะตามแนวคิดของ McClelland มีองค์ประกอบ 5 ประการ ได้แก่ 1) ความรู้ (Knowledge) 2) ทักษะ (Skill) 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) 4) บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (traits) และ 5) แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/Attitude) ส่วน Kaplan and Norton, (2004) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ ได้แก่ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และค่านิยม (Values) ส่วน กระทรวงศึกษาธิการ (2562) ได้ระบุองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะด้านความรู้ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สมรรถนะด้านทักษะ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ และการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ และคุณธรรมและจริยธรรม

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาของนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่าน ยังพบปัญหา อุปสรรค และความต้องการในการบริหารการจัดการเรียนรู้ อาทิเช่น ผลการวิจัยของ นงลักษณ์ ใจฉลาด และคณะ (2558) พบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ใน

ศตวรรษที่ 21 ได้แก่ มีความต้องการความรู้ใหม่ ๆ การบูรณาการ ICT มาใช้ในการบริหารงาน การก้าวทันต่อเหตุการณ์ ต้องการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา หาวิธีการทำงาน และแก้ไขปัญหาด้วยการคิดวิเคราะห์ร่วมกัน ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ห้องเรียนที่มีสื่อ IT คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ต้องการพัฒนาศักยภาพในการใช้สื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีในทุก ๆ ด้าน ส่วนผลการวิจัยของ อาทิตย์มณี แยมเกษร (2564) พบว่า ผู้บริหารต้องมีหลักในการบริหารและจัดการในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียนในการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตผู้เรียนในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องทำตัวเป็นแบบอย่าง หัวหน้าฝ่ายวิชาการต้องร่วมมือกับฝ่ายบริหารในการดำเนินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน หัวหน้าระดับชั้นต้องชี้แจงแก่ครูในระดับชั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญต่อสถานศึกษา เพราะการจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการที่เป็นเครื่องมือ หรือวิธีการเพิ่มมูลค่าของสถานศึกษา หากมีการดำเนินการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจังในทุกสถานศึกษา อาจช่วยส่งผลให้การศึกษาของไทยก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศได้ (ศิธาชัย ศรีอุดม และคณะ, 2558) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ตลอดจนบุคลากรต้องเห็นคุณค่าของการจัดการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพของการดำเนินงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รับผิดชอบสถานศึกษาครอบคลุม ในเขตพื้นที่ 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอกันทรารมย์ อำเภอขามเฒ่า อำเภอโนนคูณ อำเภอน้ำเกลี้ยง อำเภอวังหิน และอำเภอพยุห์ มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 258 โรงเรียน จากการศึกษารายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปี 2563 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีนักเรียนที่เข้าสอบจำนวนทั้งสิ้น 3,948 คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3,096 คน มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 852 คน ผลการประเมิน O-NET ปี 2563 พบว่า ผลการทดสอบของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยรวม ร้อยละ 39.70 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ 40.02) และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมระดับประเทศ (ร้อยละ 41.54) ส่วนผลการทดสอบของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยรวม ร้อยละ 31.14 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ 36.33) และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมระดับประเทศ (ร้อยละ 36.01) เช่นกัน ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2563 ทั้งระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีภาพรวมลดลง ซึ่งมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด ดังนี้ วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและโรงเรียน เพื่อหาแนวทางและวิธีการในการ

ส่งเสริมให้โรงเรียนกำหนดเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานในกลุ่มสาระและรายสาระของโรงเรียน ประเมินทบทวนผลการพัฒนาตามเกณฑ์ และตัวบ่งชี้ที่กำหนดพร้อมทั้งจัดกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมการค้นหาวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวมของโรงเรียน ควรใช้ข้อมูลสารสนเทศ จากผลการประเมินในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบครบนิเทศ กำกับ ติดตาม การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ควรวางแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น ระดมทรัพยากรเพื่อปรับปรุง พัฒนาห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ภาษา สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะทางวิชาการให้มากขึ้น และสนับสนุนงบประมาณ และสื่ออุปกรณ์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1, 2565)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 คาดหวังว่าผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถนำผลที่ได้ไปพัฒนาหรือนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนางาน พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการได้โดยตรงในปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ใช้อำเภอในเขตพื้นที่บริการเป็นหน่วยของการสุ่ม และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2562) ประกอบด้วย สมรรถนะ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ และ 5) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2562) ประกอบด้วย สมรรถนะ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ และ 5) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) นำเสนอเป็นตารางเชิงพรรณนาต่อไป

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ดังตาราง

สมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.28	.37	ดี
2. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.13	.54	ดี
3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	3.15	.45	ดี
4. ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ	2.84	.56	ดี
5. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	3.78	.30	ดีมาก
รวม	3.24	.26	ดี

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญในนำระบบวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นฐานในการขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน 3) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะนักเรียน 4) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้นวัตกรรม เพื่อการเรียนการสอน และ 5) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความเชื่อว่าจริยธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการศึกษา

อภิปรายผล

1. สมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก 1 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม รองลงมา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณสมบัติเหมาะสมในการดำรงตำแหน่ง และมีสมรรถนะสูงทุกด้าน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ในปัจจุบันต้องเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมทั้งด้านคุณวุฒิ วิทยวุฒิและประสบการณ์ที่มีการดำเนินงานสอดคล้องกับผู้นำในยุคใหม่ สามารถวางแผนงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้ครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับบทความของ สมหมาย อำตองกลอย (2556) ที่ได้สรุปไว้ว่า ผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้ความสำคัญ และใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามารับมือบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตร ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมูทิตา ไหลหรั่ง (2557) ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารกรณีศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร มีสมรรถนะสูงในการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 3) ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถกำหนดนโยบายในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการทำวิจัย และสะท้อนผลการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี นวัตกรรมจัดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้การจัดการทรัพยากรและ สภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเข้าใจ หลักการและแนวทางการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน เพื่อการ กำหนดนโยบายและการวางแผนที่ชัดเจนในการบริหารการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา และ กำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรม ติดตามและประเมินผลการพัฒนาความรู้ความ เข้าใจ และความสามารถของครู ด้านการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลทิพย์ ชูประเสริฐ และคณะ (2562) ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหารงานงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร สถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องแนวทางการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับมาตรฐานและตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษา การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและการ ประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้ความสำคัญด้านการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยจัดทำแผนและดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการ ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด และมีการ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมิน คุณภาพภายนอก ตลอดจนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนางานและการสร้าง ระบบประกันคุณภาพภายในจัดระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ธวัชวรรณ สุทธธาดาร (2556) ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และยังพบว่า คุณภาพการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างโอกาสให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้เข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างขวัญและกำลังใจที่จะกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสื่อสารข้อมูล สารสนเทศ ความรู้ประสบการณ์ความคิดเห็น ความต้องการกับครูบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรพรณ์ภูฏ์ ภูมิรินทร์ และสายสุตา เตียเจริญ (2562) ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความมุ่งมั่นในการเผชิญกับสภาพการเปลี่ยนแปลง มองการณ์ไกล มีความกล้าและเปิดเผย เห็นคุณค่าและมีความเชื่อมั่นในผู้อื่นสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรเกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้สูงขึ้น รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้คิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการวิเคราะห์ทิศทางและความต้องการ วางแผนและเลือกวิธีพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมูทิตา ไหลหรั่ง (2557) ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร กรณีศึกษา โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ผลการวิจัยพบว่า ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ผู้บริหารมีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ความเป็นกัลยาณมิตร เป็นผู้ที่หวังดีรับรู้รับฟัง ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นมิตรด้วยความจริงใจ โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซื่อสัตย์ยุติธรรม โปร่งใส ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง เที่ยงตรง ไม่ลำเอียง ไม่แสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ สามารถเปิดเผยและตรวจสอบได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา รับผิดชอบ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองและยอมรับผลการกระทำของตนเองและบุคลากรในสถานศึกษาที่จะเกิดต่อสถานศึกษาและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรนาถ ภูริเศวตกำจรและพระมหาวิฑูรย์ สุวฑฺฒโก (บุญเสนอ) (2564) ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะในด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญในนำระบบวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นฐาน ในการขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะนักเรียน ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้นวัตกรรม เพื่อการเรียนการสอน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความเชื่อว่าจริยธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นางลักษณ์ ใจฉลาด และคณะ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ ควรมีการสนับสนุน และกระตุ้นให้ครูหาความรู้ด้วยตนเอง ใช้บทเรียนสำเร็จรูป และใช้เครื่องมือทางการศึกษาที่ผ่านการพัฒนามาแล้ว มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนรับฟังความคิดเห็น และนำมาวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ครูเกิดความร่วมมือพัฒนาตนเอง ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีมงาน ยกย่องชมเชย ให้โอกาสในการทำงาน การรับผิดชอบต่อหน้าที่ภาวะผู้นำทางด้านวิชาการ มีหลักและเหตุผลในการนำและตาม

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า สมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเน้นการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ตระหนักและให้ความสำคัญโดยการสร้างวิสัยทัศน์ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้คิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2. ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรตระหนักและให้ความสำคัญเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้การจัดทรัพยากรและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้

3. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรตระหนักและให้ความสำคัญเรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษา การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

4. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรตระหนักและให้ความสำคัญเรื่องการสื่อสารข้อมูลสารสนเทศ ความรู้ ประสบการณ์ ความต้องการกับครูบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

5. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษา ควรตระหนักและให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองและยอมรับผลการกระทำของตนเองและบุคลากรในสถานศึกษาที่จะเกิดต่อสถานศึกษาและสังคม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *เครื่องมือส่งเสริมการขับเคลื่อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา)*. พริกหวานกราฟฟิค.
- กมลทิพย์ ชูประเสริฐ, ไมตรี จันทรา และ สุภาพ เต็มรัตน์. (2562). สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 6(2), 820-836.
- จิรนาถ ภูริเศวตกำจร และ พระมหาจุฑา สุวฑฒโก (บุญเสนอ). (2564). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4. *วารสารการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนสังคม มหาวิทยาลัยพิษณุโลก*, 4(2), 34-46.
- จิรพรรณ ภูมรินทร์ และ สายสุดา เตียเจริญ. (2562). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 11(1), 207-223.
- เจนจิรา ยะตัน. (ม.ป.ป.). *การบริหารการจัดการเรียนรู้*. บ้านคุณครูเจนจิรา.
<https://sites.google.com/a/crru.ac.th/ban-khunkhru-cen-ci-ra/bth-thi-9-kar-brihar-cadkar-reiyn-ru>
- ธชวรรณ สุทธธาร. (2556). *สมรรถนะของผู้บริหารกับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. เอ็กเซอร์เนท.
- นงลักษณ์ ใจฉลาด, สมหมาย อำตอนกลอย, อุดลย์ วังศรีคุณ และ นิรดา เวชญาลักษณ์. (2558). การศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะการบริหารการจัดการเรียนรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารครูพิบูล*, 2(1), 1-15.

- มุกิตา ไหลหรั่ง. (2557). *สมรรถนะด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร กรณีศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิธาชัย ศรีอุดม, ปัญญา สังขวดี, วิทยา จันทร์ศิลา และ สำราญ มีแจ้ง. (2558). รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(4), 74-81.
- สมหมาย อ้าดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 7(1), 1-7.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. (2565). รายงานผลการดำเนินงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1.
- อาทิตย์มณี แยมเกษร. (2564). *การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- McClelland, D. C. (1973). *Testing for competence rather than Intelligence*. American Psychologist.